

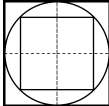
עין משפט
נר מצוה

ב א מ"י פ"ג מהלכות
עירובין הלכה ב:
ג ב ג מ"י שם טו"ש"ע
אז"ח ק"י ש"ע ס"ה:
ד ד מ"י שם הלכה ג טור
ש"ע שם סעיף ו:
ה ה מ"י שם הלכה י טור
ש"ע שם סעיף ז:

רבינו חננאל

הוא דאמרין מכדי כמה יתיר מרובע על היציגול רביע, וכל אמתא בריבועא חומשא ותרי חומשי באלכסונוא סגי פשוטה היא. אמר רב נחמן מתי דווקא חלון בין שתי חצירות אחד בדעיני בתין מעשרה אבל חלון שבין שני בתים אפי' למעלה מעשרה מערבין אחד, וביחא כמאן דמלי דמי. ומוחביב רבא עליה דמי. והנאי אחד חלון שבין שתי חצירות, ואחד חלון

במך העיגול תמלא
בציבוע החיפון ארבע
חמיכות אמה על אמה
ובעיגול מתוך ריבוע
שלש חמיכות של אמה

על אמה דמרוצב יותר על העיגול רביע וצריבעו הפנימי אין צו כי אם צ' ששרי הוא חציו של חציון דהיינו חילתא פחות מן העיגול אלף שהש"ס כסוכה ור' יוחנן דהכא [א] עשו צדכדיהם והיו סבורים שעל הדיקא ארמור והשתא אמי שפיר מה דיקא פלגא דהכל קאי אריבעו החציון כלומר עיגולא מגו ריבעא ריבעא כלומר פחות רביע מריבעו החציון ריבעא מגו עיגולא פלגא ממה שנשאר צריבעו החציון על ריבעו הפנימי דהוא ממי חציו של פנימי:

ובלבד שלא יורידו למטה.
דוקא לפי שאין פתח

משוטטות בו ראסור להוריד
בו ראפי כמלא נימא.

ורבי יוחנן אמר בדיני דקיסרי ב'. דקסר אמתא צריזועא מרי
 אמתא צאלכסוגא ולימא להך דדיני דקיסרי כדאמר בפ"ק
 דקסוכה (דף ט:) דהא קא חזינא דלאו הכי הוא שכל האורח והרוצח לא
 הוי אלא מרי אמה ואע"ג דהתם מפרש שפיר מילתיה דר' יוחנן הבא

6 הני מילי בעיגולא אבל בריבועא בעינן טפי מכדי * כמה מרובע יתר על העגול רביע בשיתסר סגיא ה"מ עיגולא דנפיק מגו ריבועא אבל ריבועא דנפיק מגו עיגולא בעינן טפי מ"ט משום מורשא דקרנתא * מכדי כל אמתא בריבוע אמתא ותרי חומשי באלכסונא * בשיבסר נכי חומשא סגיא רבי יוחנן אמר כי * דייני דקיסרי ואמרי לה כרבנן דקיסרי דאמרי עיגולא מגו ריבועא ריבועא ריבועא מגו עיגולא פלגא: פחות מד' על ד' וכו': אמר רב נחמן ב' לא שנו אלא חלון שבין ב' חצירות אבל חלון שבין ב' בתים אפילו למעלה מעשרה נמו אם רצו לערב מערבין אחד מ"ט * ביתא כמאן דמלי דמי איתיביה רבא לרב נחמן אחד לי חלון שבין ב' חצירות ואחד לי חלון שבין ב' בתים ואחד לי חלון שבין ב' עליות ואחד לי חלון שבין ב' גגין ואחד לי חלון שבין ב' חדרים כולן ד'

על ד' בתוך עשרה תרגומא אחצירות והא
אחד לי קתני תרגומא אד' על ד' בעא מיניה
ר' אבא מרב נחמן לול הפתוח מן בית
לעלייה צריך סולם קבוע להחירו או אין צריך
סולם קבוע להחירו כי אמרינן ביתא
כמאן דמלי דמי הני מילי מן הצד אבל
באמצע לא או דילמא לא שגא אמר ליה
אינו צריך סבור מינה סולם קבוע הוא
דאינו צריך הא סולם עראי צריך איתמר
אמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן
אחד סולם קבוע ואחד סולם עראי אינו
צריך: **מתני'** ^א **כותל שבין ב' חצירות**
גבוה עשרה ורוחב ארבעה מערבין שנים ואין
מערבין אחד היו בראשו פירות אלו עולין
מכאן ואוכלין ואלו עולין מכאן ואוכלין
ובלבד שלא יורידו למטן ^ה נפרצה הכותל
עד עשר אמות מערבין שנים ואם רצו
מערבין אחד מפני שהוא כפתח יותר מכאן
מערבין אחד ואין מערבין שנים: **גמ'** ^א אין
בו ארבעה מאי אמר רב אויר שתי רשויות
שולטת ^א בו לא יזוז בו אפילו מלא נימא
ורבי

[illegible]

חלון פרק שביעי עירובין

הני מילי צעגולא. כדת רוחז דבר עגול הוי טפסו ודת רוחז עגול אין רחבו אלץ צאמלעו ואפן רוחז ד' כדת מרובע צעינן שרחד דפנותיו כמדת אלמלעו: צשיספר. היקף סגיא ד' היקף לכל רוחז דמרובע: ה"מ. דסגי באטפויי ריבעא למיהוי שיסחר צעגולא דנפיק ד' היקף ריבעא כגון חלון מרובע ד' על ד' היקף שיסחר ואי מעגלעט מגואלי דאין רוחז ד' אלץ צאמלעו אית ליה היקפא תריסר וטפי עליה מרובע רביע: אלץ. הכא דבעית למיינקט ריבעו ד' על ד' והיקפא שיסחר ד' לכל רוחז צגו עיגולא לצד מאי דמדלית מעגולא צעי היקפא טפי כדי למנקט צגויה מורצי ריבעא דלוי ד' הו' ואלכסוין: מדיי דל אספא ה' ס'.

וסגי ליה להאי עגולא צפותיא דד' טפחים ואלכסון' צעיגולא וכל דצר עגול שזר מדת אלכסונו למדת ארבעו דהא אין לו זווית כמה צעי למיחוי פותיה ד' ותמיני חומשי דהוו להו חמשה ותלת חומשי וכי מפקת צעיגולא דהאי שיעורא כמורא הוה היקפא חמיסר פושטי ותשעה חומשי דהוה להו שיצטר נכי חומשא: ריבוע מגו עיגולא פלגא. צעי למשקל מיניה פלגא דהאי שיעורא דפי"ש דהיינו תילתא דחמיקרא דהוו להו תמיניא מכ"ד ופשו להו שיצטרק דצדריה להו דכל ארכיוסא הוי הוי: ל"א צעיגולא

לול הפתוח מן בית
ע להתירו או אין צריך
כי אמרינן ביתא
מילי מן הצד אבל
לא שגא אמר ליה
ה סולם קבוע הוא
עראי צריך איתמר
ממנומי אמר רב נחמן
אחד סולם עראי אינו
תל שכן ב' הצירות
בעה מערבין שנים ואין
עשו פירות אלו עולין
עולין מכאן ואוכלין
ממנו ^ה נפרצה הכותל
רבינן שנים ואם רצו
הוא כפתה יותר מכאן
רבינן שנים: **גמ'** " אין
רב אפילו שתי רשויות
בו אפילו מלא נימא
ורבי

יורידו למטה דחשיב רשומא בנאפי נפשיה ולא מיטביל לא לגבי האי ולא לגבי האי אבל לענין מהיו מחילה בכל דהו פותיא הוי סמימה ואין מערבין אחד: ונלבד שאל יורידו. דפררשית: וימר מאלן. הוי פירא ודון להו כוליה דיוירי חזר אחת ואם עירבה כל אחת לעממה הוו להו כחולקין את עירובין ואוסרין אלו על אלו: גמ' אויר צ' רשויות שולטות צו. כיון דלא חשיב למיהוי רשות' בטיל לגבי תרמיוה ורשות צ' החזירות שולטות צו ואוסרין זה על זה ואפי' על ראשו אסור לטלטל: מעלין

אפילו מקרפף שלו אסור לטלטל לחזירו כדאמינן לעיל צפרק
 י אירא כותל שצין שמי חצירות אפילו יס לו כותל שלו בחזירו
 ז מטעם קרפף הוא דאסור אלמא משום דאסרי אהדדי והא דשרי
 ללא שכיחי מאני דבתיס צבחר אצל עירבה כל חצר נאמנה
 התיא דאנשי חצר ואנשי מרפסת צפרק כל גגות (לקמן דף טז:)
 ורבי

מסורת הש"ס

(א) סוכה ח, (ב) [אהלות
פ"ג מ"ו לעיל יד: וש"נ]
(ג) [לעיל מו, וש"נ], (ד) [סוכה
ת, ה] (ה) גיר' הרא"ש אמר
רב יהודה אמר ר"י בר
מנחם אמר ר"ג (ו) לקמן
פז: וזב, (ז) [שם פז: א:
ח] [בס"א: שולמות]

גליון הש"ס

גמ' ביתא במאן דמלי
דמי. שצת דף ה ע"א:

הגהות הגר"א

[8] [תום] ד"ה ור"י ש"י
 דהכא עלו. כ"צ וחזר
 שטענע טאג. שר"י אומר
 בדיקוף ר"ל צריבע
 חמיון (כאן ממזח מזה
 האתם ממ"ק) ואזכיר
 האלכסון צעגול הוא ר'
 טופסין ור' חומשין ורבי
 חומס נגאל רייב קייט
 ההמיון כ"צ טפחים ור'
 ופסין ור' ב"ק
 ומשור ור' צה"ק טעניון
 כפריש"י אלף שפירשו לנד
 אחד שר"ק נקודת ר"ק
 מיון ב"ק צה"ק
 שצט"ס (צ"ח) וף שטעט יזכר
 שפסין קא מעט קל
 שיער גולד הקשט עט
 יזכר וזוהו חלי מוסמ:

מוסף רע"י

[illegible]

מסורת הש"ס

(א) שבת ח: לעיל ט. לקמן
(ב) פה: פז. וקא: (ג) [לקמן
פה: כתובות נז.], (ג) [ז"ל
בבר וכו"ל לקמן פג:],
(ד) [לקמן פג:], (ה) שם,
(ו) [שם], (ז) שבת קכג,
(ח) כלאים פ"א מ"ט שבת ג:
(ט) [בכריתות שם:
העליות ומצער את
התחתיות],

הגהות הב"ח

(א) תוֹם ד"ה עוֹלִין וכו'
 דַּעְתָּמָא דר' יוֹסֵאן דְּמִשְׁוֹם
 וכו' לְהִשְׁתַּמֵּשׁ שֶׁס לֹא כִלְ
 וּסוֹת ו' נִמְחַק: (ב) ד"ה
 בְּרִשְׁוִיּוֹת דְּרַצֵּן בְּפֶקֶד מִלֵּד
 גִּצְדָּה פו: (ג) ד"ה כּוֹמֵל
 וכו' לְתוֹךְ ד' אֲמוֹת מִיֵּהָ
 שְׂרִי: (ד) ד"ה הַטּוֹמֵן וכו'
 וְאִי בִקְטִידָה לַעֲנִין וכו' אִמִּי
 לִאֲפֻרְשֵׁי מִן:

מוסף רש"י

כנון שקרקעיתה של זו גבוהה. כל כמה
ללא גבוה י' קרי ליה שזה לארץ:
נוטנין אפסו. להעלות ולהוריד מעניו
ותצירו אסור: חרין. על פני אורץ
החלירות מוצל בין זו לזו הוא מחילה
מעליהם: שזה לארץ. שאינו עמוק
ממנה י' כנון שקרקעיתה נמוך:
אימא לא. משתיר דלדידה נמי
תשמישו בקשה הוא: לא צעיא
שמשמישו. מה שמניח בו משתמר:
צעיא שמשמישו. שנופלים החללים:
בא למעט. אכותל קאי. וקס"ד שעשה
תל עפר למטה בקרקע סמוך לכותל
או צנה אינטרפא ארע הניח שם
פספסיה: אס יש מעטו ד'. אורץ
בדל משך הכותל הוא כפתח וכיון
דממנו ולמעלה לא גבוה עשרה
משתמש בכל הכותל שהרי תשמישו
נכנס שעולה לו דרך פתחו: אי אהני
מעוטא. למיחוי פתחא כוליה שרי:
יאי לא אהני יא דגמל יא אהני

רבינו חננאל

[illegible]

חלון פרק שביעי עירובין

מעלות. מחזירן לראשו והוא הדין דמורידין דמקום פטור הוא ובטלי
 להקל: **מקום שאין** זו ד'. רוחב ועומד צ"ן רה"י
 לנו היכר כגון גבוה מן הארץ ג' ואילו היה רוחב ד' ואלו היה רוחב ד'
 נקרא רשות לעצמו והוא כרמליים ואסור לכאן ולכאן אבל

ורבי יוחנן אמר * אלו מעלין מכאן ואוכלין
ואלו מעלין מכאן ואוכלין תנן אלו עולין
מכאן ואוכלין ואלו עולין מכאן ואוכלין
עולין אין מעלין לא הכי קאמר יש בו
ארבעה על ארבעה עולין אין מעלין לא
אין בו ארבעה על ארבעה מעלין נמי
ואודא רבי יוחנן למעמיה ^א דכי אתא רב
יימי אמר רבי יוחנן מקום שאין בו ארבעה
לל ארבעה מותר לבני רשות הרבים ולבני
רשות היחיד לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו
ורב לית ליה דרב דימי אי ברשויות דאורייתא
הכי נמי הכא במאי עסקינן ברשויות דרבנן
^ב וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל
תורה אמר רבה ^א (אמר) רב הונא אמר
רב נחמן ^א : כותל שבין שתי חצירות צידו
אחד גבוה עשרה טפחים וצידו אחד שוה
לארץ נותנין אותו לזה ששוה לארץ משום
דהוה ליה לזה תשמישו בנחת ולזה תשמישו
^ב בקשה וכל לזה בנחת ולזה בקשה נותנין
אותו לזה שתשמישו בנחת ^א אמר רב שזבי
אמר רב נחמן ^א חריץ שבין שתי חצירות
צידו אחד עמוק עשרה וצידו אחד שוה
לארץ נותנין אותו לזה ששוה לארץ משום
דהוה ליה לזה תשמישו בנחת ולזה תשמישו
בקשה וכו' וצריכי דאי אשמעינן כותל
משום דבגובהא משתמי אינשי אבל
חריץ בעומקא לא משתמי אינשי
אימא לא ואי אשמעינן בחריץ משום
דלא בעייתא תשמישתא אבל כותל
דבעייתא תשמישתא אימא לא צריכא
בא למעטו אם יש במיעוטו ארבעה מותר
להשתמש בכל הכותל כולו ואם לאו
אין משתמש אלא כנגד המיעוט ^א מה
נפשך אי אהני מעוטא בכוליה כותל
לישתמש אי לא אהני אפילו כנגד המיעוט
נמי לא אמר רבינא ^א כגון שעקר חוליא
מראשו אמר רב יחיאל ^א כפה ספל ממעט
ואמאי דבר הניטל בשבת הוא ודבר הניטל
בשבת אינו ממעט לא צריכא דחבריה
בארעא וכי חבריה בארעא מאי הוי והא
תניא ^א ^ב פנה שהטמינה בתבן וחררה
שהטמינה בגחלים אם מגולה מקצתה
נטלת בשבת הכא במאי עסקינן דאית ליה
אוגניים וכי אית ליה אוגניים מאי הוי והתנן
^א הטומן לפת וצנן תחת הגפן בזמן
שמקצת

אחמול בנחלים ועשיו כבו ומ"מ מוקלין הן. אבל לא כבו לא דמחוק
שנהפכים מכה את ה' התחנות ומצער את העליות כדאמרין
בזכריות (דף כ): דאין להו אוגניין. כעין ספלים שלנו דעשיו
עפר מונה עליהן והו' מוז עפר ממקומו ודומה לחופר: טומן. להנע:

מקלט
תוספת קאמר דאין נריך לעשר הואיל והיו מתקנים מקודם לכן

עז.

ו א מיי פ"ג מהל'
עירובין הלכה ד'
טו"ש"ע ס' שעב סעיף ו:
ז ב שם ובס' שמו סעיף
א:

א ח מ״י שם ה' עו טור
שׁע שם ס׳ שעב
סעיף ו:
ב ד מ״י שם טושׁיע שם
סעיף יח:
ג ה מ״י שם הלכה ט
טושׁיע שם סעיף ט:
ד ו מ״י שם טושׁיע שם
סעיף ח:
ה ז מ״י שם הל׳ יג
טושׁיע שם סעיף ו:
ז ח [מ״י] פכ״ה מהל׳ שנח
הל׳ טו]:

יְבִינוּ חֲנָאֵל

רבינו חננאל (המשכן)
 לזה שבו לארץ. היה
 לזה ששה לארץ משמשי
 בנחת, ולזה שצידו גבוה
 'תשמישי' בקשה, ונתנין
 אותו להם תשמישי
 בנחת) וכל לזה תשמישי
 בנחת ולזה תשמישי
 בקשה ונתנין אותו להם
 תשמישי בנחת. וכן אמר
 ר' נחמ בנחמ עמך
 שתי תצירות עמו'
 ורבה [ד,] ונתנין אותו
 שזה לארץ וצדו גבוה
 להם תשמישי בנחת כו'.
 וצרכא דאי אשמינין
 כותל משום דבגבהיה
 משמשי איש. מ
 עומדו ומשמשין. אבל
 חרץ דלא שחו ומשמשין
 אימא לא כו'.
 למעט הכותל שגבוהה
 מ'טחין. אם יש
 במיעוט ד' באורך הכותל
 על ד', מותר להשתמש
 בכלול. ואם לאו אינו
 משמש
 מיעוט. אם כנגד אותו
 המקום שמיעט בלבד.
 ואמר רבינא כגון שעקר
 חרץ חריא ש' כל כותל
 כגון לא ינוי משמש
 אלא במקום מיעוט
 בלבד. אי' חריאל הכותל
 ש' מקריעת הכותל
 וחריא בארעא ה' מיעוט
 א' (הינו) [רצו] מערבין
 אחד. ואקשין על
 ו' חריא מאי הוי,
 והניא פ' טמון בנחת
 וחריא טמון בגבלי'ם
 ואם מקצתה מגולה נדלת
 בשבת. ופריך כגון דאית
 ל' לזה מאי אגוגים.
 והן ששים משנתו
 לאורי הספל ומשמשין
 בעפ, אגוגלין אשמינין
 יכול לטלו שבת ואשמינין
 אגוגים משרעין. ואשמינין
 לזה ואפ' הכי כיון
 ששולי הספל מגולין
 היה לה כל שיה
 ינוי לשבת, ובכל דבר
 שנייל שבח אינו ממעט.
 כדנן הטומן לפת רצון
 תחת

יה למנקט תרומה דגבי מחובר ותלוש
 אין תורמין מן התלוש על המחובר
 תרומה על פירות מחוברין ואור"י
 יתלחוחית הקרקע כעין שאנו רואין
 פילו כשמונחים בחלון ועל אותה
 נטיעה עושה חושש משום כולם:
 מקאת

עין משפט ונר מצוה

יג א מיי פ"ב מהל' כלאים הלכה יא טושע"י ייד סי' רלו סעיף יא: יד ב מיי פ"א מהל' שמיטה ויובל ה' טו: בו ג מיי פכ"ה מהל' שבת הלכה טו פמג לאון סה טוש ש"ע אי"ח סי' ש"א סעיף ח: בו ד ה ו מיי פ"ג מהל' עירובין הלכה ד טוש"ע אי"ח סי' שעב סעיף ח: יז ז מיי שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף יא: יח ח מיי פ"ג שם הלכה ה:

רבינו חננאל

אם היו מקצת עליו מגולין אינו חושש לא משום כלאים ולא משום כו' ונטלין בשבת. ופריך לא צריכא ד[הנ]א ספל לא יוכל למשמטתה אלא עד דחפיר במרה ודחינה שאינו ניטל בשבת, לפיכך מבעט בכותל. סולם המצרי שאין לו ד' חרוקים אינו מבעט מפני שהוא קל וניטל בשבת, וכל הניטל בשבת אינו מבעט דחייש דילמא שקיל ליה. אבל סולם צורי שהוא כבד ואינו ניטל בשבת ממוקם במקום, מבעט, מפני שהסולם נוחא תשמישתיה. אמר אביי כותל שבין שתי הצירות גבוה י' טפחים והניה סולם רחב ד' טפחים מיכן וסולם רחב ד' טפחים מיכן, זה שלא כנגד זה. ואין בין זה הסולם לזה הסולם ג' טפחים, אמרינן כל פחות מג' כלבוד דמי, וכאילו שני הסולמות זה כנגד זה הן ומבעטו. ואם רצו מערבין אחד, כי לשתי התצירות תשמישן בנות הוא. והני מילי ברלא היו רחב הכותל ד' טפחים, אבל אי הו' ד' טפחים כמרפסת, ואי"ג דמפליג סולמות הללו זה מזה טובא כיון דהיו רוחב הכותל ד' טפחים, נעשה כמרפסת ורצו פתוחה לתוכו. ואפי' זה שלא כנגד זה והסולמות מיצטו הן, וכאילו אין שם כותל שהיו תשמיש שתי התצירות הוא. וכן אם בנה איצטבא על גבי איצטבא, אם יש באיצטבא התחתונה ד' טפחים. אי נמי אין באיצטבא התחתונה ד' טפחים ואין בין איצטבא התחתונה לאיצטבא העליונה אלא (שלשה טפחים) פחות מג', אמרינן כלבוד דמי. וכאילו רחב האיצטבא העליונה והתחתונה ביחד הן והן ד' ומבעטין את הגובה. ודבריו רב נחמן לא כהני טעמא שייך דאמר סולם ששליבתי ופריחתו זו וזו פריחתו זו מצטרפת לז' טפחים, ומבעט אותו הסולם בכותל. ואם רצו מערבין אחד, ועוד אמר רב נחמן

עז:

מקצת עֵצִין מגולֵּין. משום שבת נקט לה כך פ' בקונטרס ופריך כיון דכל העב מכוסה ואין מגולה אלא מקצת עלין דומה לספל שיש לו אוגנים וא"ת והא משמע צריש כל הכלים (שבת דף קנב.) דלרצנן דר"א בן תדאי דאית להו טלטול מן הכד שמייה טלטול פוגלא מלמטה למעלה אסור שהעב הוא למטה מ"ש מללון שמקצת עלין מגולין דשרי ולא חשיב אפי' טלטול מן הכד אע"פ שהעב תחת העלין כולו מכוסה וי"ל דמ"מ קל להגביו ולנערו מן העפר יומר מכשהוא מונח מלמטה למעלה וא"ת דמשמע הכא דניעור לא חשיב טלטול מן הכד מדשרינן מקצתה מגולה אפילו לרצנן וכמה משניות דשרי לנער דתנן פרק צמח טומנין (שם מט.)

נער את הכסוי והן נופלות ומעות שעל גבי הכר מנער את הכר והן נופלות ו ואפן שעל פי החנית מטה על צידה והיא נופלת ו א"כ אמאי אסר רב צפרק כירה (שם דף מג.) גבי מת המוטל צממה להופכו ממיטה למיטה משום דטלטול מן הכד שמייה טלטול אע"ג דצממיה אסרינן צפרק נוטל (שם דף קמז.) מטעם צסיס לדבר האסור מת צצבת הוי כמו שכת וכל דבר שדעתו ליתלו צצבת ולא להניחו צו כל השצת אפי' מניח חשיב כשוכח כי ההיא דנוער את הכסוי והן נופלות אע"פ צצמתכוין כיסה דצבר שאינו ניטל ואומר ר"י דשאני טלטול דמת שעיקר טלטול לצורך המת עצמו שהוא אסור ולא דמי לכל הני שצושה הטלטול לצורך היתר ולא לצורך אסור כמו לפת ואנון שאין צריך לטלטול עפר וכן גבי גיזי זמר ומעות ואפן א"כ לטלטול להכי לא מיייתי צפרק כירה (שם דף מג.) גבי פלוגתא דרב ושמואל אלא ההיא דר' יהודה בן לקיש

דמייא ליה ולא מיייתי עלה פלוגתא דר"א בן תדאי ורצנן והשתא אחי שפיר דלא תיקשי ההיא דרב אלמרי כי רב צפרק תולין (שם דף קמב.) דמשמע דצברי דלא שמייה טלטול כי זה אינו נראה לומר דפליגי ואור"י אע"ג דקי"ל בעלמא דטלטול מן הכד לא שמייה טלטול דצריש כל הכלים (שם

דף קנב.) פסיק רב נחמן כר"א בן תדאי צההוא דמת הלכה כרב דאסר דקי"ל הלכה כרב צאיסורי ומדמסיק עלה דכולי עלמא טלטול מן הכד שמייה טלטול פירוש ר' יהודה בן לקיש ורצנן והוה מזי למימר לא שמייה טלטול ולאוקמי פלוגתייהו בטלטול גמור ואין להאריך כאן: **אי הכי אפי' צורי נמי**. משמע הכא דכל סולמות ניטלין צצבת צין מלרי וצין צורי ומימה דצפ"ק דצידה (דף ט:) משמע דסולם של עלייה אסור לטלטל ולא שרי התם אלא סולם של שובן משום דשובכו מוכיח עליו ואפי' הטוי סולם של עלייה אסר התם לנישנא בתרא דצני ר' חייא ועוד דר' חייא גופיה דאסר התם משמע צצמעתין דשרי דס"ל סולמות של צצל צריכין קצע ודוחק להעמיד צסולם של שובן ואין נראה נמי להעמיד הך דצמעתין כרב חנן צר אמי דמפרש התם י דצרה"ר פליגי אצל צרה"י מותר דלית להכתה הכי אלא כרב קי"ל דאמר כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפי' צחדרי צדרים אסור וכן פסק צמגילת סתרים ואור"ת דהכא צסולמות של בית שדרך לטלטל מוויית לזוית ולא דמי לסולמות של עלייה שהם גדולים וחזו להטיט בהן גגו וכן סולמות של שובן וה"ר אצרהם מפרש דהתם צייט שמוליך הסולם צרה"ר ורואין אותו ואומר להטיט גגו הוא צריך וכיון דאסור צרה"ר אסור צחדרי צדרים אצל צצבת דאין רגילות להוליכו צרה"ר לא גזור צצחר ולפי פירוש זה אסור לטלטל סולמות שלנו צייט: **אם יש באיצטבא התחתונה ארבעה מבעט**. פ' בקונט' אורך ארבעה ובה נתמעת גוצוה של כותל מעשרה ומשמע דלא צעי ד' על ד' וכן פירש סולם ששליצותיו פורחות שלנו אורך החווקים יכול להיות ארבעה אצל אין רחצים ארבעה שעושין כמין מקלות דקים ומימה דצסמוך צעינן שיגיע סולם עד ראש הכותל דצעי סולם י"ד או ו' ומשהו ואין לומר דהתם צדלית ציה ד' דסתם סולם צרצח ד' איירי אלא היכא דקאמר כל שהוא כמו גבי וזי דמשום וזי לא צעי רוחצ ד' וכן משמע דקאמר לקמן [דף עח.] סולם מכאן וסולם מכאן וקשין צאמצע מהו חקק להשלים צכותל צכמה י משמע דצעי רחצ ארבעה ודוחק לומר דהא דצעינן שיגיע לראש הכותל ולא סגי צמה שמיעטו איירי כשיש צין זה לזה ג' ושלילה התחתונה נמי גצוה מן הארץ שלשה דהוי מיעוט צאזיר ולא שמייה מיעוט ומפרש ר"י דהכא צעינן ארבעה על ארבעה שיהא ראוי לעמוד ולהתעכב עליו ולעלות על הכותל ולהכי לא צעינן אלא שיתמעת הכותל מעשרה אצל לקמן צעי שיגיע עד ראש הכותל לא איירי צרצח ד' על ד' וסולם ששליצות פורחות לא כעין סולמות י אלא כעין מדרגות שקורין גרד"ש ולא כעין מדרגות של אצנים שעושין כמין סטיו לפנים מסטיו אלא המדרגות צולטין זה על גצ זה שיש חלל ואזיר צין שליצה לשליצה וחו' ל' פורחות כמו נמלא כצש פורח על גבי אחמה יסוד ואמה סוצב דפרק קדשי קדשים (וצמים כג:) והשליצות רחצות ארבעה על ארבעה ולהכי ממעט ואיצטריך לאשמעינן צאיצטבא ובסולם ששליצותיה פורחות דאי אשמעינן צאיצטבא הוה אחינא דסולם שאין י התחתונה ארבעה ויש צעליונה ארבעה אפי' יש צין זה לזה שלשה ממעט דלא חשיב מיעוט צאזיר כיון דמאחורי הסולם מחוצר הכל יחד דהוי כאיצטבא אחת ואי אשמעינן סולם הוה אחינא דאיצטבא אפי' אין צין זה לזה ג' הוי מיעוט צאזיר דאין דאיצטבא הסולמה מצטלת האזיר ולא חשיבא כסולם כל שהוא דחזי לעלייה ומצטל האזיר שמתה היז ור"ת מפרש דהא דצעי שיגיע סולם י על ראש הכותל היינו צסולם שאין קצוע ואין נראה לר"י דגבי לול הפתוח לעלייה מיצעיא לן לעיל י א צריך סולם קצוע או לאו משמע דככל דוכתא צעינן סולם קצוע ועוד שאינו קצוע כיון דינטל צצבת אפי' מגיע עד ראש הכותל אין לו להועיל כמו חריך צצין שתי חצירות דתנן לקמן י אפי' מלא קש או חצן מערצין שנים ואין מערצין אחד לפי שאין קצוע שם ועמיד ליתלו: אלא

חלון פרק שביעי עירובין

מקצת עלין מגולין. משום שבת נקט ליה דצעי למימני ניטלין צצבת שנוטלין ואוחזן צעלין שלהן: אינו חושש. משום כלאי הכרס: ולא משום שציעית. אם שנה שציעית היא: ולא משום מעשר. לשמא נשרש וניתוסף ואם היה חושש למעשר צריך לעשר את תוספתו ליכא למיחש להכי דלא נשרש: מרא.

פושטי"ר: אחינא. דולדוייר"א: סולם המצרי. הואיל וקטן הוא ונוח ליתלו משם אינו ממעט: חווקין. אישקלוניי"ש: **כוצדו קוצעו**. י ומתוך שהוא כבד אין נוטלין אותו משם ולא משום אסור אלא משום שקשה ליתלו: **סולם רחצ ד' מכאן**. צצחר וז וכן צזו וצכן עוליין ויורדין מוז לזו: ואין צין זה לזה ג'. כלומר אפי' אין מכיוונין זה כנגד זה אצל אין מרוחקין זה מכנגד זה ג' הוו כמכוונין והוי פתח ואם ראו מערצין א' אצל מרוחקין זה מכנגד זה ג' טפחים לאו פתח הוא: ולא אמרן אלא. צכותל צר שאין י נוח להלך עליו: אצל. יש צרצחו ד' אפילו מופלג טוצבא ששרי עולה לראשו ומהלך צראשו עד שמגיע לסולם חצירו: **כנה איצטבא**. של עץ: על גבי האיצטבא. סמוך לכותל ויש אזיר מפסיק צין וז לזו שהיה לעליונה רגלים: אם יש. צמתחונה אורך ד' ובה נתמעת גוצוה של כותל מי: ממעט. דל עליונה מהכא: אי נמי אין צה ד' ויש צעליונה ד' ואין צין זה לזה ג'. חשיבין להו כחד ואע"פ שהמיעוט הוה קצר מלמטה הואיל ומתמלא שיעורו מלמעלה שפיר דמי אצל יש צנייחן שלשה תרי ניניהו ומיעוט צאזיר לאו שמייה מיעוט: ששליצותיו פורחות. שליצות חווקין שקלוניי"ש צלע"ז. מדרגות שלנו שקורין גרדי"ץ קרי ליה נמי סולם. וסולם שאינו עשוי כעין מדרגיה אלא כעין

שליצות שלנו שיש אזיר צין חווקיהן והיינו פורחות שפורחות וז על זו חקפו אצל הכותל: אם יש צשליצה הפתחוה ארבעה. ובה נתמעת הכותל מעשרה ממעט: אי נמי כו'. כדפרישית גבי איצטבא ושלילה תחתונה נמי כשאין מוצדלת מן הקרקע שלשה קאמר: יז

שליצות שלנו שיש אזיר צין חווקיהן והיינו פורחות שפורחות וז על זו חקפו אצל הכותל: אם יש צשליצה הפתחוה ארבעה. ובה נתמעת הכותל מעשרה ממעט: אי נמי כו'. כדפרישית גבי איצטבא ושלילה תחתונה נמי כשאין מוצדלת מן הקרקע שלשה קאמר: יז

שליצות שלנו שיש אזיר צין חווקיהן והיינו פורחות שפורחות וז על זו חקפו אצל הכותל: אם יש צשליצה הפתחוה ארבעה. ובה נתמעת הכותל מעשרה ממעט: אי נמי כו'. כדפרישית גבי איצטבא ושלילה תחתונה נמי כשאין מוצדלת מן הקרקע שלשה קאמר: יז

מסורת הש"ס

א) לפנינו הגירסא נוטל ב) שבת דף קמב:א. ג) שם(ד,ה,ו,ז,ט,י,יא) שם ע"ב,א) (דף ע"ב:א, ב) (דף ע"ב:א, ג) ע"ב:א.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה כוצדו קוצעו דמתוך: ב) ד"ה ולא אמרן אלא צכותל צר שאין ברחבו ד' שאין טוח להלך עליו אצל יש צ"ל והד"א: ג) תוס' ד"ה מקצת וכו' דממילא: ד) ד"ה אם יש וכו' לא כעין סולמות שלנו אלא כעין: ה) (א) בא"ד הוה אחינא דסולם שאין בשליצה התחתונה: ו) בא"ד דצעי שיגיע סולם עד ראש הכותל:

לעני רש"י

פושטי"ר [פריש"ר]. מער. דולדוייר"א. [דולדוייר"א]. מעצד (מעין גרון). אישקלוניי"ש או שקלוניי"ש. [אישקלוניי"ש]. מדרגות. גרדי"ץ [גרדי"רין]. מערכת מדרגות.

מוסף רש"י

שמקצת עליו מגולין. הא נקט מקצת עליו מגולין משום ניטלין צצבת נקט לה ולא משום מידי אחריי דאי אין מקצת עליו מגולין אין לו צמה לאחזה: אלא אם כן מוזי העפר צידס (שבת ג.) לא משום כלאים. דאין וז סחילה (שם גז.) ודא משום מעשר. דמימא טעלה לה אצב קרקע והרי הוא לטקטה מתחלה ויהא צריך לעשר עד הנוסף שמא יתוסף (שם ובעי"ז שם ק"ג.) וניטלין בשבת. שאחזה במקצת עליה המגולין ולא חייש אם העפר ניחז מאליו (שם גז.)